

Oplegger regio Noordoost Brabant jeugdhulp vanaf 2020, 7 januari 2019.

- Bijlage: centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2020
- Bijlage: regionale Inkoopstrategie 2020-2024

Hierbij vindt u een samenvatting met de belangrijkste punten van bovenstaande bijlagen zoals opgenomen door de gemeenten in de regio Noordoost Brabant in het raadsvoorstel over de centrumregeling jeugdhulp Noordoost Brabant.

Inleiding

In 2015 hebben de gemeenten in de regio Noordoost-Brabant hun samenwerking rondom de inkoop van jeugdhulp bekrachtigd in de Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2015. Deze regeling loopt tot 1 januari 2020. Afgelopen jaar is betreffende Centrumregeling en inkoopssystematiek geëvalueerd.

In het evaluatierapport zijn diverse aanbevelingen gedaan om te komen tot een optimalisering van de gezamenlijke inkoop en de bestuurlijke samenwerking daarbij. Deze aanbevelingen hebben geleid tot een nieuwe Centrumregeling Jeugdhulp 2020 en een daarbij behorende Regionale Inkoopstrategie 2020-2024. Geadviseerd wordt de Inkoopstrategie vast te stellen en voorlopig vast te stellen de Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2020 en deze na toestemming van de Raad voor het aangaan van deze regeling, definitief vast te stellen.

Aanleiding

De gemeenten in regio Noordoost Brabant gaan een onderlinge samenwerking aan gericht op het zorgdragen voor een kwalitatief goede en efficiënte inkoop van de jeugdtaken op basis van de Inkoopstrategie 2020-2024.

Bij de evaluatie van de regionale samenwerking rondom inkoop jeugdhulp in juni van dit jaar is het volgende geconstateerd:

- De gehanteerde samenwerkingsafspraken en inkoopssystematiek hebben er toe bijgedragen dat de transitie van jeugdhulp naar de gemeenten goed is verlopen.
- De gewenste inhoudelijke vernieuwingen zijn nog onvoldoende zichtbaar.
- De regionale samenwerking is onvoldoende slagvaardig doordat de nodige condities niet op orde zijn.

De evaluatie is in september 2018 met een raadsinformatiebrief aangeboden aan de gemeenteraad.

Het advies luidde:

Zorg voor effectievere inkoopafspraken die bijdragen aan het realiseren van de regionale en lokale beleidsdoelstellingen en maak goede afspraken over taken, verantwoordelijkheden, heldere kaders en aansturing voor de regionale inkooporganisatie en de regiogemeenten.

Naar aanleiding van de evaluatie zijn vervolgens de volgende regionale bestuurlijke uitgangspunten geformuleerd:

- Ruimte om als gemeenten in te kunnen spelen op vragen die zich voordoen (ruimte voor lokale pilots) en ruimte voor lokale aanbieders.
- Continuïteit en instandhouding van zware jeugdhulpvormen die worden aangeboden door een beperkt aantal aanbieders.
- Administratieve eenvoud voor gemeenten, aanbieders, inwoners en toegang waardoor zoveel mogelijk middelen naar de jeugdhulp kunnen.

Argumenten

De belangrijkste argumenten om te komen tot de voorliggende Regionale Inkoopstrategie Jeugdhulp en bijbehorende Centrumregeling zijn:

Centrumregeling:

Administratieve eenvoud voor gemeenten, aanbieders, inwoners en toegang:

Continuering van de regionale samenwerking bij de inkoop van de gespecialiseerde jeugdhulp voorkomt bureaucratie en zorgt ervoor dat zoveel mogelijk middelen besteed worden aan het doel waarvoor zij beschikbaar worden gesteld, namelijk de hulp aan jeugdigen en hun gezinnen.

Volume voordeel:

In de fase van contracteren hebben gemeenten gezamenlijk een sterkere onderhandelingspositie richting aanbieders van jeugdhulp, bij het bepalen van tarief en contract afspraken, dan wanneer per individuele gemeente gecontracteerd zou worden.

Gezamenlijk dragen van financiële risico's:

Met betrekking tot de inzet van zware (kostbare) vormen van jeugdhulp, zijn in de Regionale Inkoopstrategie Jeugdhulp NOB 2020 solidariteitsafspraken gemaakt. Gemeenten delen voor deze jeugdhulpvormen een deel van de financiële risico's.

Inkoopstrategie:

Ruimte om als gemeenten in te kunnen spelen op vragen die zich voordoen (ruimte voor lokale pilots) en ruimte voor lokale aanbieders:

Lichte Jeugdhulpvormen kopen we in via Open House, via inspanningsbekostiging waarbij we aan de voorkant geen volumeafspraken meer maken. Hiermee dragen we bij aan de keuzevrijheid van inwoners en creëren we marktwerking.

Continuïteit en instandhouding van zware jeugdhulpvormen die worden aangeboden door een beperkt aantal aanbieders:

Voor zware jeugdhulpvormen wordt een aanbesteding gedaan en op basis hiervan worden langdurige (looptijd 4 jaar) contracten gesloten. Op deze manier stellen wij de geselecteerde aanbieders in staat hun aanbod optimaal te transformeren in de door de gemeenten gewenste richting. Waarborgen we continuïteit door het bieden van financiële zekerheid waardoor er vertrouwen is om te investeren. We garanderen op deze manier een minimale beschikbaarheid van noodzakelijke jeugdhulpvormen voor jeugdigen en hun gezinnen.

Kanttekeningen

Centrumregeling

De gemeenten Boxtel, Haaren en Sint-Michielsgestel hebben in het RBO geen definitief standpunt ingenomen over deelname aan deze centrumregeling jeugd. Een definitief besluit over deelname van deze gemeenten volgt na nadere besluitvorming in de colleges van deze gemeenten. De gemeenten zijn in deze regeling daarom onder voorbehoud opgenomen. De mogelijkheid bestaat hierdoor dat er een samenwerking tot stand komt met een kleiner aantal gemeenten dan nu het geval is.

Inkoopstrategie

Hogere tarieven:

Daar waar we onze tarieven eerder bepaald hebben op basis van historische gegevens, doen we nu onderzoek naar reële degelijk onderbouwde tarieven voor de verschillende hulpvormen. Hierdoor bestaat het risico dat de tarieven hoger worden dan zij nu zijn. Dit heeft gevolgen voor de budgetten die we beschikbaar moeten stellen voor de inkoop.

Continuïteit aanbieders:

Bij de aanbesteding kunnen aanbieders van zwaardere Jeugdhulp die nu actief zijn in de regio buiten de boot vallen. Dit risico kunnen we niet helemaal vermijden en verhoudt zich niet met de bestuurlijk geuite wens naar continuïteit.

Nadelen Open House:

Open House sluit aan bij de bestuurlijke wens om ruimte te bieden aan lokale aanbieders, maar kan ook leiden tot een groter aantal overeenkomsten dat risico op versnippering teweeg brengt. Aanbieders hebben geen zekerheid m.b.t. omzet, moeten concurreren, maar moeten wel investeren. Dit kan de onderlinge samenwerking bemoeilijken.

Hogere kosten uitvoering regionaal inkoopteam:

De nieuwe inkoop leidt tot hogere kosten van het regionale inkoopteam. Zo vraagt de toelating van nieuwe aanbieders in het kader van Open House een serieuze kwaliteitstoets aan de voorkant, terwijl ook de aanbesteding van de zware hulp een grote klus is die veel inzet vergt. Ook het contractbeheer en accountmanagement zullen meer capaciteit vragen.

Overgangsproblemen:

Risico's op versnippering contractering door overgangsrecht op huidige overeenkomsten. Met name voor zware hulpvormen.

Financiële toelichting

In de basis zijn aan de Centrumregeling zelf geen financiële consequenties verbonden. Er is echter wel sprake van uitvoeringskosten van de regionale inkooporganisatie. Gezien het feit dat bij de nieuwe Centrumregeling en daarbij behorende Regionale Inkoopstrategie de taken van de inkooporganisatie uitgebreid zullen worden, is de verwachting dat de uitvoeringskosten hoger zullen uitvallen. De precieze kosten zijn op dit moment nog niet volledig helder.

Verder zijn de regiogemeenten in de nieuwe structuur zelf verantwoordelijk voor de administratieve afhandeling van de lichte jeugdhulpvormen, de contacten met aanbieders op casusniveau en de monitoring van het eigen verwijsgedrag (via GGK). De wijze waarop gemeenten hieraan efficiënt uitvoering kunnen geven wordt nog nader uitgewerkt. In verband hiermee kunnen de lokale uitvoeringskosten ook hoger uitvallen dan nu het geval is. Dat geldt ook voor de voorbereidings- en implementatiekosten 2019. Deze kosten zijn ook nog niet geheel helder.

Ook is op dit moment nog niet duidelijk wat de (financiële) uitkomsten zijn van de regionale aanbesteding van de Zorg in Natura volgens de nieuwe regionale inkoopstrategie en hoe de exacte verdeling van deze kosten over de deelnemende gemeenten zal zijn. In dit stadium is dus nog niet bekend wat het totaal benodigde ZIN-budget voor jeugdzorg voor de individuele gemeente voor 2020 e.v. is.

Rechtsbescherming

Door de aanbesteding c.q. het doorlopen van de Open House procedure kan het zijn dat sommige van de nu nog gecontracteerde jeugdhulpaanbieders per 1 januari 2020 geen nieuwe overeenkomst krijgen. In dat geval moet de zorgcontinuïteit geborgd zijn. De gemeente heeft daarbij op grond van de Jeugdwet de verplichting om zorg te dragen dat de oude en nieuwe jeugdhulpaanbieder(s) zich maximaal inspannen om:

- a. De bestaande hulpverleningsrelaties tussen jeugdhulpverlener en de jeugdige (of diens ouders) voort te zetten na de overname (= zorgcontinuïteit);
- b. Betrokken personeel over te nemen.

Zowel in de huidige overeenkomst als in de nieuwe aanbesteding-/ Open House procedure is c.q. wordt deze inspanningsverplichting geregeld. De overname van personeel wordt ook geregeld in de CAO jeugdzorg 2017-2019.

Voor de goede orde wordt er op gewezen dat de jeugdige (of diens ouders) onder voorwaarden in het geval dat hij/zij bij zijn/haar huidige aanbieder wil blijven, ook kan kiezen voor PGB. De zorg in natura moet dan omgezet worden in een PGB.

Monitoring en evaluatie

In de nieuwe Regionale Inkoopstrategie en Centrumregeling worden taken op gebied van monitoring en sturing nadrukkelijk meegenomen. Het gaat hierbij om voortgangsbewaking, inspelen op (lokale en regionale) ontwikkelingen. Uitgangspunt hierbij is dat de informatievoorziening op regionaal en lokaal niveau wordt ingericht met als doel:

- Inzicht geven aan alle betrokkenen in de jeugdhulp keten.
- Op basis van dit inzicht lokaal sturing mogelijk maken door betrokkenen.

Door een juiste inrichting van de monitoring, maken we het mogelijk om te evalueren of gestelde beleidsdoelen en normen op een efficiënte, effectieve en flexibele wijze worden gerealiseerd.